

Toezihtsonderzoek tot analyse van de wijze waarop de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten door de federale politie op gedeconcentreerd niveau wordt verzekerd sinds de optimalisatie van de federale politie en van de impact daarvan op de uitvoering van deze opdrachten zowel op federaal als op lokaal niveau

Vast Comité van toezicht op de politiediensten

Toezihtsonderzoek

Photo aérienne : WIM ROBBERECHTS & Co
Source : Chambre des représentants, photo réalisée avec la collaboration de la
Direction Appui aérien de la police fédérale

Synopsis

Met de wet van 26 maart 2014¹ en het KB van 23 augustus 2014² werd bij de federale politie een zgn. optimalisatiebeweging ingezet die eveneens een functionele schaalvergroting omvatte. Deze hervorming had en heeft eveneens consequenties voor de relatie lokale - federale politie. Zo voorziet de wet niet langer in de verplichting om verbindingsambtenaren in plaats te stellen.

De gerechtelijke directeur blijft evenwel belast met de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten en behoudt eveneens de verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van de (opsporingsdiensten van de) lokale politie waarmee - op vraag van de politiezone - protocolakkoorden kunnen worden gesloten. Het sinds de wetwijziging aangepaste artikel 105 WGP blijft evenwel vaag omtrent de inhoud van deze protocolakkoorden en stelt slechts dat daarin de regels en engagementen inzake gerechtelijke steunverlening nader kunnen worden bepaald. Ook in de parlementaire stukken is hierover geen verduidelijking te vinden.

Nu deze optimalisatie reeds enkele jaren is doorgevoerd, besliste het Vast Comité P om een toezichtsonderzoek te voeren m.b.t. de wijze waarop de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten wordt verzekerd sinds de optimalisatie van de federale politie en de impact daarvan op de uitvoering van deze opdrachten zowel op federaal als op lokaal niveau.

Dit onderzoek beoogt een inventarisatie, een 'foto', van de wijze waarop deze coördinatie momenteel gebeurt waarbij er ook wordt gepeild naar de tevredenheid van (de rekerchediensten van) de lokale politiezones over deze vorm van steun.

De volgende algemene onderzoeksvragen vormden de leidraad van dit onderzoek:

Hoe wordt de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten, als onderdeel van de steunopdracht van de federale gerechtelijke politie, na de optimalisatie van de federale politie op gedeconcentreerd niveau verzekerd? Hoe tevreden is de lokale politie daarover?

Welke gevolgen heeft dit voor de uitvoering van deze opdrachten door zowel de lokale als de federale politie?

Voor het onderzoek werden vier indicatoren gehanteerd die moeten toelaten om, zowel op strategisch als op operationeel niveau, een duidelijk zicht te krijgen op hoe de coördinatie en samenwerking van de gerechtelijke opdrachten (als steunelement binnen de geïntegreerde politie) verloopt: 1) Hoe worden dienstrelaties onderhouden? 2) Hoe worden de overlegfora georganiseerd? 3) Worden de verbindingsambtenaren behouden of afgeschaft? en 4) Bestaan er al dan niet protocollen?

.....
¹ Wet van 26 maart 2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten, *BS* 31 maart 2014.

² Koninklijk besluit van 23 augustus 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie, *BS* 3 september 2014.

Daarnaast werd afzonderlijk aandacht besteed aan twee elementen van coördinatie, namelijk de aanpak van het fenomeen middencriminaliteit en de promotie van recherchemanagement bij de politiediensten³.

Huidig onderzoek vormt dus geen evaluatie van de optimalisatie van de federale politie an sich⁴ en beperkt zich tot de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten als steunelement.

Het onderzoek omvat vijf fasen:

1ste fase: gesprekken met gerechtelijke directeurs van de geselecteerde gedeconcentreerde gerechtelijke directies. Teneinde een representatief beeld te krijgen van de situatie, is ervoor geopteerd om 7 van de 14 gedeconcentreerde gerechtelijke directies in het onderzoek op te nemen: FGP Antwerpen, Halle-Vilvoorde, Limburg, Oost-Vlaanderen, Luik, Namen en Henegouwen-Charleroi;

2de fase: gesprekken met de korpschef en/of het diensthoofd lokale recherche van 3 politiezones per gedeconcentreerde gerechtelijke directie, behalve in het kleinere arrondissement Halle-Vilvoorde (2 politiezones). In de selectie is gestreefd naar een diversiteit in de zones naar grootte en de ligging⁵;

3de fase: gesprekken met de procureurs des Konings van de parketten waaronder de voormelde gedeconcentreerde federale gerechtelijke directies ressorteren⁶;

4de fase: gesprek met de covoorzitters van de vereniging van onderzoeksrechters;

5de fase: gesprek met de directeur-generaal DGJ, voorleggen van de resultaten van het onderzoek, mogelijkheid tot reactie en wederwoord.

.....
³ Wat de aanpak van middencriminaliteit betreft, gebeurt dit omdat in het rapport ter voorbereiding van de optimalisatiebeweging (DE BOLLE C. e.a. (2013) Rapport in opdracht van de Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet) de werkgroep de ambitie van de federale politie weergaf om - vertrekkende vanuit de COL 2/2002 - voor de aanpak van de middencriminaliteit een reële samenwerking te willen uitbouwen met de lokale rekerchediensten.

Het recherchemanagement verdient deze extra aandacht omdat het in het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 als transversaal thema is opgenomen en er verschillende doelen in dit verband worden gesteld. Onder meer dat de federale gerechtelijke politie de rekerchediensten van de lokale politie moet sensibiliseren en faciliteren om zich in te schrijven in het concept recherchemanagement.

⁴ Dergelijke evaluatie is voorzien in art. 45 van de wet van 26 maart 2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten, BS 31 maart 2014.

⁵ Bezochte politiezones: PZ Antwerpen, PZ Noorderkempen, PZ Berlaar-Nijlen, PZ TARL, PZ K-L-M, PZ Limburg regio Hoofdstad, PZ Maasland, PZ Heusden-Zolder, PZ Gent, PZ Waasland Noord, PZ Maldegem, PZ Charleroi, PZ Châtelet/Aiseau-Presles/Farciennes, PZ Botte du Hainaut, PZ Luik, PZ Vesdre, PZ SECOVA, PZ Namen, PZ Haute Meuse, PZ 3 Vallées.

⁶ Er vonden 6 gesprekken plaats. Een gesprek kon door omstandigheden niet doorgaan binnen het tijdsbestek van het onderzoek.

Synthese van de voornaamste vaststellingen

Onderhouden van dienstrelaties

Alle gerechtelijke directeurs maken van hun aanwezigheid op de zonale veiligheidsraad (ZVR) gebruik om het jaarlijks voorziene contact met de burgemeesters binnen hun ambtsgebied te onderhouden. Deze raad biedt ook de mogelijkheid om de korpschef van de politiezone te ontmoeten. Daarnaast zijn er nog andere formele overlegfora waar de mandaathouders elkaar (kunnen) ontmoeten. Door de optimalisatie en de provincialisering ondervinden een aantal gerechtelijke directeurs echter moeilijkheden om frequente persoonlijke individuele contacten te onderhouden met alle burgemeesters en alle korpschefs binnen het arrondissement.

Verschillende procureurs des Konings bevestigden dat het door de provincialisering voor de gerechtelijke directeurs moeilijker is geworden om dergelijke contacten te onderhouden.

De directeur-generaal zou op termijn bepaalde nationale items (bv. georganiseerde criminaliteit) door de gerechtelijke directeurs willen laten agenderen op de ZVR. Dit vooral met het doel om specifieke veiligheidsfenomenen op een gelijkaardige wijze te presenteren in de hoop dat er lokaal inzicht komt om samen met lokale partners en bestuurlijke overheden initiatieven te nemen.

Overlegfora

In tal van overlegstructuren waar de gerechtelijke directeur, de korpschef en de procureur des Konings of hun vertegenwoordigers aanwezig zijn, worden contacten onderhouden die bijdragen tot de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten.

Overlegfora zoals het arrondissementeel rechercheoverleg (ARO) zijn echter te groot geworden, waardoor bijkomende overlegstructuren op tussenliggende niveaus werden voorzien.

De meeste overleggen worden door de respondenten als nuttig ervaren, met de randbemerking dat vaak vooral eerder beleidsmatige (strategische) aspecten aan bod komen en nieuwe richtlijnen worden besproken. Puur operationele kwesties zouden vooral worden besproken in bilaterale contacten. Een meermaals gehoorde opmerking betreft het ontbreken van een meer tactisch overleg tussen diensthoofden van de FGP en (dienst)hoofden van de lokale recherche, in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de procureur des Konings. Dit dan vooral in de materies waar er geen fenomeenoverleg wordt georganiseerd. Vastgesteld werd dat waar er fenomeenoverleg wordt georganiseerd, dit wel sterk wordt gewaardeerd door zowel lokale als federale politie onder meer omwille van het operationele karakter.

Verbindingsambtenaren

Hoewel de functie niet langer in de wet is voorgeschreven, kiezen vier van de zeven bezochte gerechtelijke directeurs vanuit een duidelijke visie voor het behoud van de verbindingsambtenaren bij de lokale politie. Deze directeurs, niet toevallig in de grootste arrondissementen, beschouwen de functie - zeker

in de huidige stand van zaken na de optimalisatie - als noodzakelijk voor het verzekeren van de geïntegreerde werking op het vlak van recherche.

Alles hangt echter af van de wijze waarop de verbindingsambtenaar die functie invult. Huidig onderzoek toont aan dat de verbindingsambtenaar nog steeds een sterke bijdrage kan leveren aan de geïntegreerde werking van de politiediensten op voorwaarde dat deze officier actief aanwezig is, vaak contacten onderhoudt met de politiezones en zijn taken inzake coördinatie, steun en informatie ook daadwerkelijk opneemt. Hij of zij moet daarenboven in staat zijn om goede praktijken te detecteren en te verspreiden. Met dergelijke rolinvulling wordt de meerwaarde van een verbindingsambtenaar bij de lokale politie erkend en gewaardeerd.

Nochtans ervaart een deel van de (vooral kleinere) politiezones een vermindering van de contacten met de verbindingsambtenaar sinds de optimalisatie. Onder meer daardoor zou de federale politie ook voeling met het terrein verliezen.

Protocollen inzake structurele taakverdeling en andere steun- en coördinatieafspraken

Het gewijzigde artikel 105 WGP⁷ voorziet in de mogelijkheid om - op vraag van een politiezone - een protocol te sluiten tussen de federale en de lokale politie. Vastgesteld werd dat er door de lokale politie sinds de optimalisatie weinig of geen verzoeken tot het sluiten van een protocol werden geformuleerd. Toch zijn er in alle bezochte arrondissementen tal van afspraken - al dan niet in protocolvorm - tussen federale en lokale politie geformaliseerd. Deze hebben vooral betrekking op aspecten van gespecialiseerde steun (bv. labo, RCCU, BTS, ...) en van meer operationele samenwerking en ondersteuning (ANPR, ...).

In vier arrondissementen werden na de optimalisatie vernieuwde en/of aangepaste afspraken gemaakt rond de structurele taakverdeling inzake gerechtelijke opdrachten tussen federale en lokale politie. In twee van de vier arrondissementen werden protocollen opgesteld tussen federale en lokale politie. Deze zijn mee ondertekend door de procureur des Konings. In de twee andere werd deze taakverdeling opgenomen in een omzendbrief van de procureur des Konings.

Ondanks deze afspraken stelt een groot aantal van de bezochte korpschefs dat zij geregeld onderzoeken zouden moeten uitvoeren die volgens de voorgeschreven of afgesproken taakverdeling tot de materie van de federale politie behoren.

Dit zou vooral te wijten zijn aan capaciteitsproblemen bij de federale politie. Toch blijken er minder discussies te zijn waar er na overleg met alle betrokken partners bijkomende afspraken werden gemaakt in de vorm van protocollen of omzendbrieven. Hetzelfde geldt voor de arrondissementen waar de verbindingsofficieren nog geregeld contacten in de zones onderhouden en waar er een goede verstandhouding is tussen korpschef en gerechtelijke directeur.

.....

⁷ Ingevolge de wet van 26 maart 2014 houdende de optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten, BS 31 maart 2014.

Doorheen de verschillende thema's van dit onderzoek wezen meerdere respondenten, met inbegrip van verschillende magistraten, op het belang van het culturele aspect⁸ en de ermee gepaard gaande (informele) persoonlijke contacten. Bovenop structuren en protocollen blijven sleutelpersonen en hun contacten dus ook belangrijk.

Meerdere lokale reches zouden zich na de optimalisatie ook geconfronteerd zien met een *de facto* gewijzigd takenpakket door een striktere toepassing van de omzendbrief COL 2/2002. Blijkbaar waren er vóór de optimalisatie arrondissementen waar bepaalde onderzoeken die - hoewel ze tot de materie voor de lokale politie behoorden - toch deels of volledig behandeld werden door de FGP.

Verschillende korpschefs opperden dat de omzendbrief COL 2/2002 herzien zou moeten worden. Het valt op dat dit veel minder het geval is in de arrondissementen waar er op basis van overleg een protocol of omzendbrief tot stand kwam. Deze mening werd evenwel niet gedeeld door een meerderheid van de gerechtelijke directeurs noch door de procureurs des Konings. Volgens hen voldoet deze omzendbrief, zeker daar waar - aan de hand van protocollen - de nodige verfijningen en/of verduidelijkingen werden aangebracht. De directeur-generaal op zijn beurt vindt dat de COL best zou worden aangepast.

In de gedeconcentreerde gerechtelijke directies waar een draagvlak werd gecreëerd en in overleg met de lokale politie en de procureur des Konings gezamenlijke doelstellingen werden bepaald, worden de afspraken duidelijk meer gedragen dan waar dat niet gebeurde.

De discussie over de herziening van COL 2/2002 en de aanpassing ervan aan de gewijzigde praktijk zou volgens de directeur-generaal logischerwijs over vier assen moeten gevoerd worden. Meer bepaald: 1) moet wat reeds in de wet staat, niet worden herbekeken; 2) zou de lijst met misdrijven die in de omzendbrief is opgenomen best herzien worden omdat sinds het verschijnen ervan bepaalde criminaliteitsvormen verdwenen zijn, terwijl nieuwe fenomenen de kop op staken; 3) moeten de richtlijnen m.b.t. politietechnieken eveneens worden herbekeken. Bijvoorbeeld wat de telefoontaps betreft, voeren tal van lokale politiezones deze ondertussen zelf uit en 4) dient besproken te worden wat de politiezones en de federale politie samen kunnen doen.

Toch zullen bepaalde fenomenen volgens de directeur-generaal nooit kunnen worden aangepakt door een 'simpele' verdeling of scheiding van de taken. Bijvoorbeeld onderzoeken m.b.t. cannabisplantages kunnen bezwaarlijk op basis van het aantal planten verdeeld worden tussen de lokale en de federale politie

Ten slotte meent de directeur-generaal dat de COL 2/2002 ook de aspecten van forensische technische onderzoeken zou kunnen opnemen. Er zou moeten gekaderd worden wat lokaal en wat federaal is in deze materie.

.....

⁸ Hiermee werd door verschillende respondenten verwezen naar plaatselijke (tussen lokale en federale politie) manieren van samenwerking, historische gewoonten en de voorkeur voor persoonlijke contacten met vertrouwde personen eerder dan voor protocollen.

Middencriminaliteit

In de aanpak van criminaliteitsfenomenen bestaat er, meestal door een kunstmatige bepaling van een boven- en ondergrens van criminaliteit, een zogenaamde grijze zone waarvan het niet duidelijk is of deze nu tot de bevoegdheid van de federale dan wel de lokale politie behoort. Dit zou vooral het geval zijn binnen fenomenen als verdovende middelen, bepaalde diefstallen, autozwendel en ook Ecofin. Het komt voor dat er in dergelijke gevallen geen of slechts beperkt navolgend onderzoek gebeurt. Volgens een aantal respondenten wordt deze grijze zone ook beïnvloed door capaciteitsproblemen bij de federale en de lokale politie of door een gebrek aan (aangepaste) onderzoeksmiddelen op lokaal niveau.

Een deel van de gerechtelijke directeurs probeert dit probleem op te lossen door in te zetten op meer (vormen van) samenwerking met de lokale politie, bijvoorbeeld in gemengde tijdelijke onderzoeksteams.

Watervalstelsel en spanning tussen bestuurlijke en strafrechtelijke finaliteit

Het capaciteitsprobleem bij de federale politie en het fenomeen van de middencriminaliteit zouden leiden tot wat verschillende korpschefs het *watervalstelsel* noemen. De lokale politie zou aldus, als laatste in de keten, onder druk van zowel gerechtelijke als bestuurlijke overheid zichzelf verplicht zien om bepaalde dossiers op te nemen en onderzoek te starten, zelfs wanneer ook daar alle capaciteit reeds is ingezet.

Vanwege deze 'druk' van de bestuurlijke overheid en de verbondenheid met de lokale gemeenschap zou de lokale politie - en dus ook de recherche - permanent worden gevoed met nieuwe dossiers. Mede door een op verschillende plaatsen ervaren gebrek aan transparantie zou lokaal de perceptie ontstaan dat de werkdruk bij de lokale recherche hoger ligt dan bij de federale.

Vornoemde perceptie sluit aan bij het gerapporteerde spanningsveld dat zou bestaan tussen de bestuurlijke en gerechtelijke verantwoordelijkheden en doelstellingen. Onderzoeken in bepaalde criminaliteitsfenomenen vragen nu eenmaal de nodige tijd om aan dossieropbouw en bewijsverzameling te kunnen doen. Geregeld wordt - met het oog op het niet 'verbranden' van een dossier - aan de lokale politie gevraagd om te wachten met de aanpak van overlast die dergelijke criminaliteit veroorzaakt. Enerzijds duurt dit volgens de lokale politie vaak te lang, terwijl de kans op veroordeling ook onzeker is. Anderzijds werd ook reeds vastgesteld dat strafonderzoeken werden doorkruist en gehypothekeerd door bestuurlijke controles.

Meerdere procureurs des Konings erkennen dit spanningsveld en willen meewerken aan oplossingen. Onder meer door in te zetten op (het maken van afspraken rond) bestuurlijke handhaving, zonder dat daar alle heil van kan of mag worden verwacht. Gepleit wordt voor meer overleg ter zake.

De directeur-generaal stelt duidelijk dat het nooit de intentie van de federale politie is geweest om een watervalstelsel te creëren. De federale gerechtelijke politie is integendeel altijd een voorstander geweest van het management van de onderzoeken, met een interactie met de magistraten en

de lokale politie, met inbegrip van een prioritisering - in overleg - van de onderzoeken. De directeur-generaal heeft de indruk dat de vermelde spanning tussen de bestuurlijke en de gerechtelijke finaliteit wordt uitvergroot en dat dit probleem zich minder voordoet dan men laat uitschijnen. Volgens hem wordt de ontstane perceptie mee gevoed doordat de lokale politie onvoldoende zicht heeft op wat de federale politie doet. Dat dit gebeurt, leert wel dat er nog werk is aan de geïntegreerde aanpak van de fenomenen (bv. georganiseerde criminaliteit) en dat er meer afspraken moeten gemaakt worden op het terrein naar analogie van de aanpak van het terrorisme.

Er zou, zo meent de directeur-generaal, een denkoefening kunnen gemaakt worden om te zoeken naar de mogelijkheden om deze samenwerking/afstemming beter mogelijk te maken, gegeven de wettelijke beperkingen/verantwoordelijkheden die nu bestaan. Het wettelijk kader laat momenteel niet altijd toe om informatie uit te wisselen. Via de recherchemanagementsystemen die worden geïntroduceerd, zal de lokale politie in de toekomst al meer inzicht krijgen in de werklast van de federale politie.

Recherchemanagement

In meer of mindere mate wordt door alle gerechtelijke directeurs ingezet op de verspreiding bij de lokale politie van recherchemanagementsystemen zoals GES en in mindere mate ITINERA. In bepaalde gevallen stelt men GES (inclusief een eerste opleiding) gewoon ter beschikking. In andere arrondissementen, bv. in Oost-Vlaanderen, wordt actief werk gemaakt van de introductie van GES in de lokale korpsen.

Een meerderheid van de respondenten bij de politie ziet de mogelijkheden van het gebruik van een gemeenschappelijk systeem (onder meer op het vlak van coördinatie (uitwisselbaarheid van gegevens) en opvolging). Toch zijn niet alle politiezones even enthousiast en blijken er diverse standpunten te bestaan bij de korpschefs. Sommige korpsen hebben GES naar tevredenheid in gebruik genomen, terwijl andere nog sceptisch zijn.

De directeur-generaal stelt dat er nog meer moet geïnvesteerd worden in het management van de onderzoeken met als doel een antwoord te formuleren op onder meer de volgende vragen: hoe prioriteiten stellen met de magistraten, hoe meer transparantie (ook tussen lokale en federale politie) verkrijgen, enz.?

Ter zake dienen ook initiatieven genomen te worden om te standaardiseren want de directeur-generaal vindt het onverdedigbaar dat de geïntegreerde politie - een organisatie met 40 000 medewerkers - zoveel verschillende systemen gebruikt om hetzelfde te beheren. Het blijkt zeer moeilijk om de politie op één lijn te krijgen. In eerste instantie, moet het volgens de directeur-generaal het doel zijn om, daar waar het nodig en mogelijk is, te harmoniseren. In de eerste plaats binnen de gerechtelijke zuil. Nadien kan dan geprobeerd worden om de lokale politie te overtuigen dezelfde systemen te gebruiken. Het algemeen belang dient hierbij te primeren.

Materiële en personele capaciteitsproblemen bij de federale politie

Het grote knelpunt dat bij alle gesprekspartners naar voor werd geschoven blijft het gebrek aan personele en materiële middelen van de federale politie in het algemeen en van de gedeconcentreerde federale gerechtelijke politie in het bijzonder. Hierdoor kan de federale steun vaak niet of onvoldoende worden geleverd. Daar komt bij dat de laatste jaren extra capaciteit moest geïnvesteerd worden in de aanpak van het terrorisme. In bepaalde arrondissementen zijn de tekorten zo ernstig dat gerechtelijke directeurs gedwongen worden onmogelijke keuzes te maken en bepaalde dossiers niet (kunnen) onderzoeken. Ondanks begrip voor deze situatie op lokaal niveau hypothekeert een en ander de relatie tussen federale en lokale politie. Afspraken (in protocollen) komen onder druk te staan, waardoor bepaalde lokale korpsen geen andere oplossing zien dan zelf te investeren in domeinen die eigenlijk onder de noemer 'gespecialiseerde steun' te plaatsen zijn.

De optimalisatie leidde aldus vooralsnog niet tot een toename van de beschikbare middelen noch tot een betere verdeling ervan. Integendeel, er is zowat overal sprake van (grote) tekorten. Deze situatie heeft volgens verschillende respondenten een kritiek punt bereikt voor de geïntegreerde werking van de politiediensten.

Door een groot tekort inzake personele en materiële middelen en ondanks grote inspanningen van gerechtelijke directeurs en hun medewerkers wordt de geloofwaardigheid van de FGP als volwaardige partner en motor in het recherchegebeuren sterk ondermijnd. Indien er geen verbetering optreedt, zou dit ook het vertrouwen tussen de partners binnen de geïntegreerde politie kunnen ondermijnen.

Dat neemt niet weg dat er bij de lokale politie over het algemeen een grote tevredenheid is over de kwaliteit van de steun- en coördinatietaken die wel nog door de federale politie (kunnen) worden opgenomen.

Hoewel bepaalde aspecten van het centrale niveau naar de arrondissementen werden verschoven, zou de werking van dit centrale niveau volgens een aantal directeurs met de optimalisatie niet of onvoldoende zijn aangepast. Zo werd vernomen dat er bijvoorbeeld weinig of geen steun van het centrale niveau zou zijn om goede projecten federaal te borgen. De directeur-generaal stelt dat het deels om een perceptieprobleem gaat en er dus beter moet gecommuniceerd worden over de initiatieven op centraal niveau, maar ook daar laat de deficitaire situatie van de bestaffing zich voelen. Zo beschikt de centrale dienst drugs nog over slechts vijf FTE om al de taken uit te voeren. Toch mag niet uit het oog worden verloren dat tal van centrale diensten wel erg worden gewaardeerd, denk maar aan DSU, DVI, de cel vermiste personen, de dienst opsporingsberichten, enz.

Schaalgrootte lokale recherche

Het lokale recherchelandschap blijft ook na de optimalisatie en ondanks enkele fusies erg divers. Grote, goed uitgebouwde researchediensten functioneren er naast beperkt uitgeruste en schaars bemande. Met het oog op het verzorgen van de coördinatie en het verlenen van steun vraagt dit van de gerechtelijke directeurs een gedifferentieerde aanpak en inspanning op het vlak van de gelijkwaardige behandeling. Volgens de respondenten zouden

schaalvergrotingen van lokale politiezones die gelijkwaardige behandeling kunnen bevorderen. Minstens wordt daarbij door een groot aantal gesprekspartners de mogelijkheid tot doorgedreven samenwerking tussen lokale reches aanbevolen.

Een vermindering van het aantal lokale reches, door een samenvoeging van rechediensten (of politiezones) of een doorgedreven samenwerking, zou niet alleen het aantal gesprekspartners voor verschillende overlegfora beperken, maar eveneens toelaten dat lokale rechediensten beter in staat zijn om omvangrijke onderzoeken aan te pakken en om expertise te verwerven en te behouden. Specialisatie vereist een zekere schaalgrootte. Hoewel er nog veel terughoudendheid zou zijn bij bepaalde burgemeesters en korpschefs, leert de ervaring, volgens een procureur des Konings, dat daar waar er reeds fusies zijn doorgevoerd, de burgemeesters tevreden terugkijken en stellen dat de werking van hun politie verbeterd is.

De meest gehoorde argumenten tegen fusies zijn het risico op een verwijdering van de lokale problematiek en op het verlies van een gunstige informatiepositie. De achterliggende idee luidt dat grotere, meer performante reches zich automatisch meer met middencriminaliteit zouden gaan bezighouden, waardoor er voor eerder lokale problemen geen capaciteit zou resten. In geval van samenwerking of fusie wordt hier best rekening mee gehouden.

Voor de directeur-generaal is het duidelijk dat de grote verschillen tussen de politiezones het voor de federale politie erg moeilijk maken om de verwachting in te lossen om voor alle zones een gelijkwaardige dienstverlening te bereiken. In functie van de verschillen tussen de politiezones zijn er verschillende manieren van ondersteunen nodig.